

LAKIVALIOKUNNAN LAUSUNTO 2/2003 vp

Valtioneuvoston kirjelmä ehdotuksista neuvoston päätöksiksi kansainvälisiä vakuusoikeuksia koskevan Kapkaupungin yleissopimuksen ja siihen liitettävän pöytäkirjan allekirjoittamisesta ja tekemisestä yhteisön toimesta (Kapkaupungin yleissopimus ja pöytäkirja)

Suurelle valiokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunnan puhemies on 8 päivänä huhtikuuta 2003 lähettänyt valtioneuvoston kirjelmän ehdotuksista neuvoston päätöksiksi kansainvälisiä vakuusoikeuksia koskevan Kapkaupungin yleissopimuksen ja siihen liitettävän pöytäkirjan allekirjoittamisesta ja tekemisestä yhteisön toimesta (Kapkaupungin yleissopimus ja pöytäkirja) (U 3/2003 vp) käsiteltäväksi suureen valiokun-

taan ja samalla määrännyt, että lakivaliokunnan on annettava asiasta lausuntonsa suurelle valiokunnalle.

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- lainsäädäntöneuvos Antti Leinonen, oikeusministeriö.

VALTIONEUVOSTON KIRJELMÄ

Ehdotus neuvoston päätöksiksi

Päätösehdotuksessa esitetään, että Euroopan unionin neuvosto myöntää yhteisölle valtuudet allekirjoittaa ja tehdä kansainvälisiä vakuusoikeuksia koskeva Kapkaupungin yleissopimus ja siihen liitettävä pöytäkirja.

Yleissopimuksen ja pöytäkirjan tavoitteena on luoda lentokalustoa koskeva kansainvälinen vakuusoikeusrekisteri, johon merkityn kansainvälisen vakuusoikeuden haltijan asema olisi tehokkaasti suojattu suhteessa muihin samaan esineeseen kohdistuvien vakuusoikeuksien haltijoihin sekä velallisen muihin velkojiin.

Yleissopimukseen ja pöytäkirjaan sisältyy määräyksiä muun muassa kansainvälisen va-

kuusoikeuden luomisesta, vakuusoikeuden haltijan oikeussuojakeinoista, kansainvälisen vakuusoikeuden etusijasta suhteessa muihin samaan esineeseen kohdistuviin oikeuksiin, vakuusoikeuden asemasta velallisen maksukyvyttömyystilanteessa, vakuusoikeuden siirtämisestä, vakuusoikeuksien kansainvälisestä rekisterijärjestelmästä, tuomioistuimen toimivallan määrittämisestä sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta.

Valtioneuvoston kanta

Valtioneuvosto suhtautuu päätösehdotuksiin lähtökohtaisesti myönteisesti.

Tiedossa on, että kiinnostus yleissopimusta ja pöytäkirjaa kohtaan on hyvin erilainen eri jäsenvaltioissa. Koska sopimusten ratifioinnin tarkoituksenmukaisuutta Suomen osalta vasta selvitetään, Suomen pitäisi tässä vaiheessa välttää sitoutumasta sopimusten allekirjoittamiseen ja ratifiointiin omasta puolestaan. Suomen ei kuitenkaan tulisi vaikeuttaa niiden jäsenvaltioiden toimintaa, jotka haluavat ratifioida yleissopimuksen ja pöytäkirjan mahdollisimman nopeasti. Näistä syistä päätösehdotukset tulisi käsitellä mahdollisimman nopeasti, mutta samalla olisi pyrittävä varmistamaan, etteivät yhteisötoimet rajoita jäsenvaltioiden vapautta päättää itsenäisesti siitä, haluavatko ne omasta puolestaan allekirjoittaa ja ratifioida sopimukset.

Jatkovalmistelussa on yleisesti varmistauduttava siitä, että päätösehdotusten liitteissä yhteisön yksinomainen toimivalta määritellään ulottumaan vain niihin määräyksiin, joiden kiistattomasti voidaan katsoa kuuluvan yhteisön yksinomaiseen toimivaltaan.

Valtioneuvoston näkemyksen mukaan yhteisön yksinomaisen toimivallan ala on ehdotusten liitteissä määritelty maksukyvyttömyyttä koskevan sääntelyn osalta liian laajasti. Maksukyvyttömyysmenettelyasetuksen 5 artiklan säännöstä, jonka mukaan maksukyvyttömyysmenettelyn alkaminen yhdessä jäsenvaltiossa ei vaikuta toisessa jäsenvaltiossa sijaitsevaan velallisen omaisuuden kohdistuvaan esineoikeuteen, ei pidä tulkita siten, että yhteisölle olisi siirtynyt yksinomainen toimivalta säätää tällaisia esineoikeuksia koskevista aineellisoikeudellisista kysymyksistä. Ensisijaisena tavoitteena on, että asiaa koskeva pöytäkirjan XI artikla poistetaan liitteessä A olevasta yhteisön yksinomaiseen toimivaltaan kuuluvien artiklojen luettelosta. Toisijaisesti voidaan hyväksyä kyseisen artiklan säilyttäminen luettelossa, jos samalla selkeästi todetaan, ettei ratkaisu merkitse yhteisön yksinomaisen toimivallan tunnustamista aineellisen maksukyvyttömyysoikeuden alalla.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Valiokunta suhtautuu valtioneuvoston tavoin päätösehdotukseen myönteisesti ja puoltaa allekirjoitusvaltuuden myöntämistä yhteisölle. Asian jatkovalmistelussa yhteisön yksinomainen toimivalta on pyrittävä rajaamaan mahdollisimman täsmällisesti sen mukaisesti kuin se on aikaisemminkin rajattu.

Ei ole vielä päätetty, allekirjoittaako ja ratifioiko Suomi yleissopimuksen. Valtioneuvoston kirjelmän mukaan allekirjoitus- ja ratifioin-

tivaltuuksien myöntäminen yhteisölle ei sellaisenaan velvoita Suomea allekirjoittamaan tai ratifioimaan yleissopimusta. Valiokunta pitää aiheellisena, että varmistetaan, etteivät yhteisötoimet tältä osin rajoita jäsenvaltion päätösvaltaa.

Lausunto

Lausuntonaan lakivaliokunta ilmoittaa,

että valiokunta yhtyy asiassa valtioneuvoston kantaan.

Helsingissä 29 päivänä huhtikuuta 2003

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Tuija Brax /vihr	Petri Salo /kok
vpj.	Susanna Rahkonen /sd	Pertti Salovaara /kesk
jäs.	Esko Ahonen /kesk	Minna Sirnö /vas
	Lasse Hautala /kesk	Timo Soini /ps
	Petri Neittaanmäki /kesk	Marja Tiura /kok
	Lyly Rajala /kd	Jan Vapaavuori /kok.
	Tero Rönni /sd	

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Timo Tuovinen.